

СИЛАБУС курсу «Господарсько-правове регулювання використання природних ресурсів» 2024-2025 навчального року	
Назва курсу	Господарсько-правове регулювання використання природних ресурсів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра господарського права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право
Форма навчання	Денна, заочна
Викладачі курсу	Гусь Аліна Володимирівна кандидат юридичних наук Лешанич Леся Вікторівна кандидат юридичних наук
Посилання на робочу програму	
Коротка анотація курсу	Курс «Господарсько-правове регулювання використання природних ресурсів» є вибірковою дисципліною для здобуття другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня магістра зі спеціальності 081 Право, яка викладається в 1-му семестрі в обсязі трьох кредитів ECTS. Обсяг курсу становить 10 годин лекційних, 10 годин семінарських, 70 годин самостійної роботи.
Мета та завдання курсу	Мета навчальної дисципліни «Господарсько-правове регулювання використання природних ресурсів» є формування у майбутніх фахівців правового, економічного світогляду, орієнтованого на утвердження основоположних принципів Конституції, господарського законодавства України; набуття навичок роботи з нормативними актами господарського та природоресурсного законодавства; опанування та засвоєння студентами знань з теоретичних основ та правового регулювання відносин у сфері власності на природні ресурси та їх використання, охорони довкілля, уміння аналізувати й тлумачити чинне природоресурсне законодавство та застосовувати еколого-правові норми на практиці
Очікувані результати навчання	Здійснювати збір, порівняння та аналіз матеріалів з різних джерел
	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблематики
	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи ситуацію чи проблему
	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
	Належним чином використовувати ту інформацію, яку отримано з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

	Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових теорій, доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи; Вміти на базовому рівні здійснювати нормотворчу, правотворчу та правозастосовчу діяльність, професійний огляд та аналіз судової практики; Застосовувати набуті знання та навички у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки; Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях
Ключові слова	Природні об'єкти, природні ресурси, природокористування, земельні ресурси
Теми	Тема 1. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси Тема 2. Право природокористування Тема 3. Правове забезпечення управління у галузі природокористування Тема 4. Юридична відповідальність у галузі природокористування. Тема 5. Правове регулювання використання земельних ресурсів Тема 6. Правове регулювання використання надр Тема 7. Правовий режим використання, відтворення й охорони вод Тема 8. Правове регулювання використання, відтворення, захисту й охорони лісів
Підсумковий контроль, форма	Залік за підсумками семестру
Навчальні методики	Лекції, презентації, обговорення актуальних питань, наукові дискусії за результатами представленого есе.
Оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: • за роботу на семінарських заняттях: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50; • захист підготовленого есе перед аудиторією: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 Знання здобувачів ступеня доктора філософії з дисципліни оцінюється за такими критеріями: - оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який всебічно і глибоко володіє програмовим матеріалом, може аналізувати та синтезувати правову інформацію, що стосується органів публічної адміністрації, засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та вільно їх висловлювати. - оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який повністю опанував і вільно володіє програмовим матеріалом, має системні знання по тематиці дисципліни, має здатність до

	самостійного пошуку інформації, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації, однак, не в усіх питаннях добирає чітку аргументацію для обґрунтування своєї позиції та думки. - оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який навчальну програму опанував, але є незначні прогалини у знаннях, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, що стосується органів публічної інформації, може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою; - оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який знає основний програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та використання його у майбутній професії, ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою, але допускає помилки при виконанні завдань, хоча при вказівці на помилки, може знайти шляхи їх усунення. - оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який володіє основним програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та практичної діяльності, однак, виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. - оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань. - оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні репродукування і не може продовжувати навчання за відповідним освітнім рівнем, оскільки не готовий до пошуку, оброблення на аналізу інформації, не може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації.
Орієнтовні питання для підсумкового контролю	1. Поняття права власності на природні ресурси та його ознаки 2. Форми власності на природні ресурси в Україні, їхнє законодавче закріплення

	3. Зміст права власності на природні ресурси 4. Суб'єкти права власності на природні ресурси 5. Об'єкти права власності на природні ресурси 6. Підстави та порядок виникнення права власності на природні ресурси 7. Права та обов'язки власників природних ресурсів. 8. Поняття природокористування та права природокористування 9. Об'єкти права природокористування 10. Суб'єкти права природокористування 11. Зміст права природокористування 12. Права й обов'язки природокористувачів 13. Основні види природокористування та їх законодавче закріплення 14. Особливості використання природних ресурсів на умовах оренди 15. Підстави і порядок виникнення права природокористування 16. Охорона, форми та способи захисту права природокористування 17. Поняття та зміст управління в галузі природокористування. 18. Компетенція органів місцевого самоврядування в галузі природокористування. 19. Правові питання участі громадськості в управлінні природокористуванням. 20. Поняття та функції відповідальності за порушення природоресурсного законодавства 21. Поняття природоресурсного правопорушення, його ознаки. Склад природоресурсного правопорушення. 22. Види юридичної відповідальності за правопорушення у галузі природокористування 23. Заходи реагування на правопорушення у галузі природокористування 24. Поняття правового режиму використання земель 25. Особливості правовідносин з геологічного вивчення, розвідки та використання надр 26. Правовий режим використання, відтворення й охорони вод в Україні 27. Визначення виключної (морської) економічної зони та континентального шельфу та права на їх природні ресурси 28. Правове регулювання використання, відтворення, захисту й охорони лісів в Україні. 29. Рослинний світ як об'єкт правового регулювання. Види
--	--

	природних рослинних ресурсів 30.Правові засади використання тваринного світу 31.Правовий режим використання об'єктів природно-заповідного фонду 32.Правовий режим використання курортних, лікувально-оздоровчих зон і курортів 33.Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання використання: специфіка, сучасний стан й актуальні проблеми 34.Особливості правового регулювання використання альтернативних джерел енергії. 35.Поняття екологічно уражених об'єктів та забруднених територій.
Література для вивчення дисципліни	Основна література 1. Конституція України : Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80. 2. Загальна Декларація прав людини : Прийнята і проголошена в резолюції 217 А (III) Генеральної Асамблеї від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015 3. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр. 4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14. 5. Кодекс України про надра від 7 липня 1994 р. № 132/94-ВР URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80. 6. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12. 7. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3393-17. Основна література: 8. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки : навчальний та науково-практичний посібник. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с. 9. Бавбекова Е. А. Природно-ресурсове право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Одес. нац. юрид. акад. К.: Істина, 2005. 376 с. 10. Екологічне право : [підручник для студ. юрид. вищ. навч. заклад] / за ред. А. П. Гетьмана. Х. : Право, 2014. 432 с. 11. Екологічне право України. Загальна частина : навч. посіб. / О. М. Шуміло, В. А. Зуєв, І. В. Бригадир та ін., за заг. ред. О. М. Шуміло. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2010. 292 с. 12. Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб. / О. М. Шуміло, В. А. Зуєв, І. В. Бригадир та ін., за заг. ред. О. М. Шуміло. К. : Центр учбової літератури, 2013. 432 с. 13. Мірошніченко А. М. Земельне право України : підручник. 3-тє вид., перероб. і допов. К. : Алерта, 2013. 512 с.

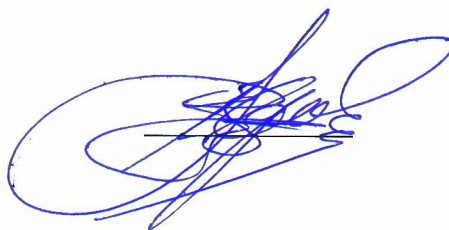
Додаткова література:

14. Барабаш Н. П. Земельне право України : навчальний посібник / Н. П. Барабаш, М. Я. Ващишин, В. І. Федорович. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013. 174 с.
15. Бондар Л.О. Екологічне право України : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., доп. і перероб. Х. : Вид-во "Бурун книга", 2008. 368 с.
16. Григор'єва Т. В. Правові засади використання, охорони та відтворення водних живих ресурсів : Монографія. Х. : Право, 2011. 176 с.
17. Дмитренко І. А. Екологічне право України : підручник. К. : Юрінком, 2001. 352 с.
18. Екологічне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закладів / за ред. І.І.Каракаша. Одеса : Фенікс, 2012. 788 с.
19. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / Г. І. Балюк, М. В. Краснова, Ю. С. Шемшученко та ін. ; за ред. Ю. С. Шемшученка. К. : ТОВ "Вид-во "Юридична думка", 2008. 856 с.
20. Екологічне право: Особлива частина: підручник для студентів юридичних вузів і факультетів: Повний академічний курс / В. І. Андрейцев, Г. І. Балюк, М. В. Краснова та ін.; за ред. акад. АПрН В. І. Андрейцева. К. : Істина, 2001. 544 с.
21. Земельне право України : загальна частина : навч. посіб. / А. І. Ріпенко, О. М. Пашенко. Одеса : Видавництво ТОВ «Удача», 2013. 80 с.
22. Земельне право України : навч. посіб. / Н. П. Барабаш, М. Я. Ващишин, В. І. Федорович. Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2013. 174 с.
23. Мікієвич М. М. Європейське право навколишнього середовища : навчальний посібник. Львів : Львівський нац. ун-т імені Івана Франка, Благодійний фонд "ЕКОПРАВО-ЛЬВІВ", 2004. 256 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
4. <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> - Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»

Завідувач кафедри

Вадим РОШКАНЮК